

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Ukazovatele výkonnostnej zmluvy

Historický ústav SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Historický ústav SAV, v. v. i.

Štatutárny zástupca

PhDr. Slavomír Michálek, DrSc.

Adresa

Klemensova 19, P.O.Box 198, Bratislava 814 99

Kontaktné údaje

histinst@savba.sk; 421 02 5292 5753

Webová stránka

<https://www.history.sav.sk/>

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM***Významné publikačné výstupy vedeckého výskumu*****Ukazovateľ**

Celkový počet excelentných vedeckých publikačných výstupov (publikácie v časopisoch evidovaných v Nordic List, úroveň 2).

Východisková hodnota

Počet publikácií HÚ SAV, v. v. i. v časopisoch evidovaných v Nordic List, úroveň 2 za obdobie 2020-2023: 21

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Historický ústav SAV, v.v.i. má v pláne v rokoch 2024 až 2026 zvýšiť počet svojich výstupov publikovaných v časopisoch evidovaných v Nordic Liste, úroveň 2 aspoň na 23.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Hlavným cieľom je zvýšiť počet štúdií v renomovaných zahraničných vedeckých časopisoch evidovaných v Nordic List, úroveň 2.

Vedenie ústavu zároveň prostredníctvom poverených pracovníkov oslovuje uznávané zahraničné vydavateľstvá a ponúka najkvalitnejšie pôvodné rukopisy a prepracované a doplnené preklady už vydaných slovenských titulov. Spolupráca s renomovanými vydavateľskými domami (Brill Routledge, Peter Lang) sa ukazuje ako perspektívna a ústav ju plánuje prehĺbovať. V priebehu minulého akreditačného obdobia podiel kníh vydaných v svetových (cudzích) jazykoch tvoril 26,4%.

Medzi vydavateľstvami sú zastúpené Brill, Routledge, Palgrave Macmillan, Peter Lang Verlag, Vandenhoeck & Ruprecht, Ibidem Verlag, Eur'Orbem.

Treba pritom zdôrazniť, že HÚ SAV, v.v.i. nemôže utlmovať, resp. rezignovať na svoje publikačné aktivity ani vo vydavateľstve VEDA alebo v iných kvalitných a náročných, hoci komerčných vydavateľstvách na Slovensku.

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM

Významné granty

Ukazovateľ

Počet nadprahovo hodnotených grantových žiadostí vo významných medzinárodných grantových schémach (aspoň úroveň B).

Východisková hodnota

Počet riešených (alebo nadprahovo hodnotených) významných projektov EÚ (Horizont, ERC) v ústave v roku 2023: 0 (Ústav do roku 2023 nebol úspešný v získaní žiadneho z väčších projektov EÚ.)

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Základný cieľ sa týka projektov EÚ. Do konca roka 2026 podajú pracovníci HÚ 2 nové ERC projekty s ambíciou vyhodnotenia aspoň na úrovni B. Zároveň sa jeden pracovník bude podieľať na projektoch ERC riešených na iných inštitúciách (2024 – 1 spolupráca na projekte ERC; 2025 – 1 podaný projekt ERC s predpokladom vyhodnotenia, ambícia aspoň B; 2026 – 1 podaný projekt ERC s očakávaným vyhodnotením).

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

V roku 2023 HÚ SAV, v.v.i. boli pracovníci ústavu zapojení v 11 rôznych projektových schémach s medzinárodnou účasťou (International Visegrad Fund, bilaterálne projekty, národné projekty iných štátov, výskumné siete). Ústavu napriek tejto relatívne aktívnej medzinárodnej spolupráci dlhodobo chýba spolupráca na významných projektoch EÚ (Horizont, ERC a pod.). Z uvedeného dôvodu v tomto tematickom okruhu považujeme za dôležité aktívne sa zapojiť do projektových schém EÚ.

ERC a Horizon prinášajú nielen finančné prostriedky, ale zvyšujú aj medzinárodnú prestíž pracoviska. Do konca roka 2026 považuje HÚ SAV za realistický plán podanie dvoch ERC projektov s cieľom získania grantu, alebo dostať sa aspoň do druhého kola posudzovania. V snahe o zvyšovanie šance na úspešný ERC projekt, ale aj v rámci rozvoja medzinárodnej spolupráce, bude vedenie HÚ podporovať participáciu pracovníkov ústavu na prebiehajúcich ERC projektoch, podávanie MSCA projektov postdoktorandmi, zapájanie sa do COST projektov a do ERC Visiting grantov.

V procese aspoň čiastočnej diverzifikácie svojich príjmov a zvyšovania medzinárodnej viditeľnosti ústavu budú významnú úlohu zohrávať aj ďalšie typy medzinárodných a bilaterálnych projektov rôznych typov.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Internacionalizácia výskumného prostredia

Ukazovateľ

Počet „zahraničných“ doktorandov, post-doktorandov a vedeckých pracovníkov pôsobiach na ústave a iné aktivity zamerané na internacionalizáciu výskumného prostredia.

Východisková hodnota

V rokoch 2021 - 2023 HÚ SAV zamestnával na 50 % úväzok jedného vedeckého pracovníka s maďarským štátnym občianstvom. Ústav od roku 2022 poskytuje doktorandské štúdium jednej ukrajinskej štátnej občanke.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

HÚ SAV, v.v.i. prijme na štúdium jedného zahraničného doktoranda, zvýši úväzok maďarskému pracovníkovi na 100 % a prijme ďalšieho zahraničného pracovníka.

V roku 2025 HÚ SAV spustí Visiting Fellows Program – schému, ktorá umožní zahraničným historikom absolvovať na ústave jedno- až trojmesačné vedecké stáže.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Časový plán realizácie cieľa: V roku 2024 ústav prijme na štúdium jedného zahraničného doktoranda/doktorandku. V roku 2025 vedenie ústavu zvýši úväzok maďarskému pracovníkovi na 100 %. V roku 2026 prijme ústav jedného zahraničného pracovníka.

Pri prijímaní nových pracovníkov a doktorandov bude HÚ SAV využívať medzinárodné platformy ako EURAXESS, aby oslovil zahraničných vedeckých pracovníkov, alebo pracovníkov so slovenským občianstvom, ktorí vyštudovali na zahraničnej vysokej škole alebo absolvovali dlhodobý pobyt na zahraničnom výskumnom pracovisku.

Nová politika podávania projektov APVV počíta s zahrnutím aspoň jedného zahraničného pracovníka do každého plánovaného riešiteľského kolektívu.

HÚ SAV otvorí vlastný Visiting Fellows Program, ktorý dvakrát ročne ponúkne jedno až trojmesačné študijné pobyty zahraničným vedeckým pracovníkom, ktorých výskumné témy budú kompatibilné so Strategickým plánom ústavu. Prítomnosť štipendistov bude prispievať k internacionalizácii výskumného prostredia HÚ SAV.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Veková vyváženosť a rodová rovnosť

Ukazovateľ

Priemerný vek zamestnancov/zamestnankýň ústavu.

Východisková hodnota

Na Historickom ústave SAV, v. v. i. je priemerný vek zamestnancov k 31.12.2023 50, 6 rokov.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

V personálnej politike ústavu je strategickým cieľom zabezpečenie generačnej obmeny a kontinuity vedeckého výskumu. V období rokov 2024 – 2026 bude ambíciou HÚ SAV znížiť priemerný vek zamestnancov aspoň o 1 rok (ku konca roka 2026 neprekročiť hodnotu 49,6 rokov).

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Vedenie HÚ SAV, v.v.i. bude naďalej aktívne podporovať kariérny rozvoj postdoktorandov cez proces vytvárania a stabilizáciu ich pracovných miest, zároveň prijímať nových perspektívnych pracovníkov a tým aj znižovať priemerný vek zamestnancov ústavu. Strategickým cieľom je vytvárať stále kvalitnejšie podmienky na zosúladenie ich rodinného a pracovného života. V priebehu roka 2023 nastúpil na rodičovskú dovolenku jeden zamestnanec a dve zamestnankyne nastúpili po rodičovskej dovolenke do pracovného procesu. HÚ SAV, v.v.i. sa im bude usilovať vytvoriť po ich nástupe také pracovné podmienky, aby mali plynulý prechod do výskumnej činnosti.

TEMATICKÝ OKRUH: SPOLOČENSKÝ DOSAH VÝSKUMU

Významné popularizačné výstupy

Ukazovateľ

Celkový počet významných popularizačných výstupov a ich cieľové skupiny a dosah.

Východisková hodnota

Historický ústav SAV, v.v.i. sa systematicky podieľa na diseminácii výsledkov vedeckého výskumu.

V rokoch 2020 až 2023 realizoval spolu 1 236 popularizačných výstupov na Slovensku a v zahraničí (prednášky: 226; tlač: 237; TV: 280; rozhlas: 20; internet: 269; exkurzia, multimédia, dokumenty a i.).

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Historický ústav SAV, v.v.i. je v počte popularizačných aktivít lídrom medzi inštitúciami zaoberajúcimi sa historickými vedami na Slovensku. Naším cieľom na roky 2024 až 2026 je pokračovanie a rozvíjanie verejných iniciatív. Keďže počet popularizačných aktivít ústavu bol za predchádzajúce obdobie nadpriemerný, budeme sa snažiť udržať ich počet na hodnote zhruba 1200 výstupov a skôr viac preniknúť do médií s väčšou sledovanosťou, respektíve s prednáškami viac smerovať do regiónov. Taktiež je potrebné hľadať nové formy na oslovenie aj typologicky nového publika.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

HÚ SAV, v.v.i. bude naďalej prehľbovať participáciu pri vytváraní inovatívnych prístupov k popularizácii vedy, pri iniciovaní diskusií, poskytovaní odborných expertíz a historického poradenstva k otázkam národného a globálneho významu, ako aj v boji proti extrémizmu. Iniciatívy sa nebudú obmedzovať len na verejné diskusie a prednášky, publikovanie v širokej oblasti platforiem od hlavných médií až po časopisy, ale väčší dôraz sa bude klásť na webové stránky ponúkajúce historický obsah, ako aj na spoluprácu pri tvorbe podcastov a vlogov s historickou tematikou. Ústav bude udržiavať počet výstupov na existujúcej úrovni zhruba 1200 ročne.

HÚ SAV, v.v.i. bude naďalej aktívne využívať sociálne siete na propagáciu svojich výskumných a popularizačných aktivít, s cieľom informovať verejnosť o podujatiach a aktivitách. Rôzne skupiny na FB, ktoré slúžia na podporu Historického ústavu SAV fungujú už od roku 2009. Od začiatku roku 2024 HÚ SAV spravuje aj svoje instagramové konto.

Zamestnanci HÚ SAV, v.v.i. budú pokračovať v produkcii úspešného historického podcastu pre jeden z vplyvných denníkov na Slovensku.

Mimoriadne významnou aktivitou ústavu je Register modernej architektúry. Je súčasťou popularizačných aktivít a zároveň slúži ako jeden z nástrojov na evaluáciu budov pre Ministerstvo dopravy a výstavby, používajú ho aj iné štátne úrady a inštitúcie. Jeho neustála aktualizácia a rozširovanie je jednou z priorít Oddelenia architektúry HÚ SAV.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ RIADENIE VEDY A VÝSKUMU

Každá v.v.i. vypracuje podklady pre štyri typy ukazovateľov a tieto podklady predloží príslušnému hodnotiacemu panelu pri hodnotení plnenia výkonnostných zmlúv 2024–2026.

Ukazovateľ: Stratégia a akčný plán

V.v.i. si vypracuje/aktualizuje svoju stratégiu, ktorú predloží príslušnému hodnotiacemu panelu najneskôr do 30. júna 2025 (v.v.i., ktoré majú vo výkonnostnej zmluve podmienku povinného spájania, predložia vypracovanú stratégiu do 30. júna 2026).

Výstup: *Aktualizovaná stratégia v.v.i. (do 30. júna 2025, resp. 2026 v prípade spájajúcich sa organizácií).*

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. hodnotiaca implementáciu stratégie a akčného plánu v.v.i. v rokoch 2024–2026.

Ukazovateľ: Ľudské zdroje

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. o nakladaní s ľudskými zdrojmi na v.v.i. v období 2024–2026.

Ukazovateľ: Výkazníctvo a kontrola

Podklady pre hodnotiaci panel: Výročné správy v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, stanoviská Ekonomicko-technického odboru Úradu SAV a vedenia príslušného oddelenia vied SAV a pod.

Ukazovateľ: Implementácia riadiacich štruktúr a kvalita riadenia

Podklady pre hodnotiaci panel: Správy o (príp. zápisnice z) činnosti vedeckej a správnej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, správa o činnosti medzinárodného poradného panelu v.v.i. za obdobie 2024–2026, správy o činnosti dozornej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026 (vypracované dozornou radou v.v.i.) a pod.